

T.C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi: 7 Ekim 1336-1920

İdare ve yazı işleri için
Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat
Umum Müdürlüğüne
müracaat olunur

15 OCAK 1949
CUMARTESİ

Sayı : 7106

KANUNLAR

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Kırallığı Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

Kanun No: 5302

Kabul tarihi: 10/1/1949

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Kırallığı
— Hükümeti arasında Ankara'da 20 Mayıs 1948 tarihinde akit ve imza edil-
miş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

11/1/1949

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Kırallığı Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Kırallığı Hükümeti,

Türkiye ile Norveç arasında Hava Ulaştırılmalarına dair bir Anlaş-
ma yapmağa karar vererek,

Bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tâyin et-
mişler ve bunlar aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

Madde — 1

Sözleşen Taraflar, ilişik Ekte sayılan milletlerarası havayollarının
ve seferlerinin kurulması için bu Ekte gösterilen hakları birbirlerine ve-
rirler; anılan seferlere, kendisine bu haklar verilen Sözleşen Tarafın ih-
tiyarına göre, derhal veya daha ileri bir tarihte başlanabilir.

Madde — 2

a) Sözleşen Taraflardan biri tarafından diğer Sözleşen Tarafa ku-
rulması hakkı verilen her bir hava seferi, bu son Taraf, anılan seferi
işletmek için bir veya birkaç hava ulaştırma teşebbüsü tâyin eder etmez,
işletmeye açılabilecektir. Bu hakkı veren Sözleşen Taraf, aşağıdaki 6 ncı
madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, böylece tâyin olunan hava
ulaştırma teşebbüsüne veya teşebbüslerine gereken işletme müsaadesini
gecikmeksizin verecektir.

b) Yukarıda anılan hakları veren Sözleşen Taraf, böylece tâyin edi-
len hava ulaştırma teşebbüsünü veya teşebbüslerini bu Anlaşmada
derpış olunan seferlere başlamağa mezun kılmadan önce, ülkesinde yü-

rürlükte bulunan kanun ve nizamlar gereğince, hıviyetlerini ispat edici
mahiyette kendilerinden her türlü vesikalar vermelerini isteyebilecekler-
dir.

c) İlgili Hükümetlerce tâyin olunabilecek bazı bölgelerde milletler-
arası bir hava seferinin kurulması, yetkili askeri makamların tasvibe
sunulacaktır.

Madde — 3

Tatbikatta herhangi bir farklı işleme meydan vermemek ve eşitliği
sağlamak maksadiyle:

a) Sözleşen Taraflardan herbiri, öteki Taraf hava ulaştırma te-
şebbüslerinin, kendi hava alanlarını kullanmaları ve başka kolaylıklar-
dan faydalanmaları karşılığı olarak alacağı veya alınmasına müsaade
edeceği harçların, milletlerarası benzer seferlerde kullanılan kendi millî
uçaklarınca anılan hava alanlarını kullanma ve kolaylıklardan fayda-
lanma karşılığı olarak ödenecek harçlardan daha yüksek olmamasını
kabul eder.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine, öteki Sözleşen Tarafa
tâyin edilen hava ulaştırma teşebbüsü tarafından, veya böyle bir teşeb-
büs hesabına, ithal edilip munhasıran bu teşebbüs uçakları tarafından
kullanılacak yakıtlar, makine yağları ve yedek parçalar, gümrük resim-
leri, muayene ücretleri veya diğer millî resim ve harçların alınması ba-
kımından millî hava ulaştırma teşebbüslerine veya en ziyade müsaadeye
mazhar millet hava ulaştırma teşebbüslerine uygulanan işlemde fay-
dalanacaktır.

c) Ekte tarif edilen havayollarının ve seferlerini işletmeye iznini Söz-
leşen Tarafın hava ulaştırma teşebbüslerine ait sivil uçaklarda bulunan
yakıtlar, makine yağları, yedek parçalar, mütat teçhizat ve uçak ku-
manyası; anılan uçaklar tarafından öteki Sözleşen Tarafın ülkesi üze-
rindeki uçuşlar esnasında kullanılsa veya sarfedilse bile, bu Taraf ülke-
sine giriş veya bu ülkeden çıkışta, gümrük resimleri, muayene ücreti
veya diğer benzer resimlerden muaf tutulacaktır.

Madde — 4

Sözleşen Taraflardan birinin verdiği veya muteber tanıdığı ve henüz
müddeti geçmemiş hava seyrüsefer şahadetnameleri, uçuşa elverişlilik
bröveleri ve lisansları, Ekte gösterilen havayollarının ve seferlerinin iş-
letilmesi için öteki Sözleşen Tarafa da muteber tanınacaktır.

Ancak, Sözleşen Taraflardan herbiri, kendi uyruklarına diğer bir
Devlet tarafından verilmiş olan uçuşa elverişlilik brövelerini ve lisansları,
kendi ülkesi üzerinde yapılacak uçuşlar için muteber tanımamak hakkını
muhafaza eder.

Madde — 5

a) Sözleşen taraftan birinin, milletlerarası hava seyrüseferinde kullanılan uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya anılan uçakların kendi ülkesi sınırları içinde buldukları müddetçe işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamlar, öteki Sözleşen Taraf hava ulaştırma teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

b) Yolcular, mürettebat ve uçakla mal gönderenler, gerek şahsan gerekse kendi nam ve hesaplarına hareket eden bir üçüncü şahıs vasıtasıyla, Sözleşen Taraflardan her birinin ülkesinde giriş, çıkış formaliteleri, göç, pasaport ve karantina işlerine mütaallik bulunanlar gibi yolcular, mürettebat ve malların memlekete girişini, memlekette kalışını ve memleketten çıkışını tanzim eden kanun ve nizamlara riayetle mükellef olacaklardır.

Madde — 6

Sözleşen Taraflardan herbiri, öteki Sözleşen Tarafa tayin edilen bir hava ulaştırma teşebbüsü mülkiyetinin esaslı kısmının ve filli murağabesinin bu son Taraf uyruklarının elinde bulunduğu kanaat getirmediği hallerde veya bu teşebbüs, ülkesi üzerinde faaliyette bulunduğu Devletler kanun ve nizamlarına, yukarıdaki 5 inci maddede işaret olunduğu şekilde, riayet etmediği veya bu Anlaşmanın kendisine yüklediği vecibeleri yerine getirmediği takdirde bu teşebbüse işletme müsaadesi vermeyi reddetmek veya verilmiş olan müsaadeyi geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde — 7

Bu Anlaşma ve buna dayanarak yapılacak bütün mukaveleler Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 8

Sözleşen Taraflardan biri, bu Anlaşma Eki hükümlerinden herhangi birinin değiştirilmesini arzu ettiği takdirde, her iki Sözleşen Taraf yetkili makamlarının bu maksatla birbirleriyle danışmalarını isteyebilecek ve bu danışma, istek tarihinden itibaren sayılmak üzere 60 günlük bir süre içinde başlayacaktır. Anılan makamların kararlaştırdıkları her değişiklik diplomatik nota teatisi suretiyle teyit edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

Genel mahiyette çok taraflı bir Havacılık Sözleşmesi her iki Sözleşen Taraf için yürürlüğe girdiği takdirde, Taraflar bu Anlaşma ve Eki hükümlerinin anılan sözleşme hükümleri ile uygunluğunu sağlamak maksadıyla danışacaklardır.

Madde — 9

a) Sözleşen Taraflar, bu Anlaşmanın veya Ekinin yorumlanmasına ve uygulanmasına mütaallik olup, karşılıklı görüşme yolu ile halledilemeyen her hangi bir uyuşmazlığı hakeme sunmayı kabul ederler.

b) Böyle bir uyuşmazlık, 7 Aralık 1944 te Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine arz olunacaktır.

c) Bununla beraber Sözleşen Taraflar, aralarında anlaşarak, uyuşmazlığı bir Hakem Mahkemesine yahut tayin edecekleri her hangi bir şahıs veya teşekküle sunarak da halledebilirler.

d) Sözleşen Taraflar verilecek hükme riayet etmeyi taahhüt ederler.

Madde — 10

Sözleşen Taraflardan herbiri, bu Anlaşmaya son vermek istediğini öteki Tarafa nota ile bildirebilir. Böyle bir son verme Tarafların anlaşması ile, müddetin son bulmasından önce iptal edilmedikçe, notanın öteki Tarafa alınması tarihinden 12 ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde — 11

Anlaşma, mümkün olan en kısa müddet içinde Ankara'da yapılacak bir nota teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri tasdikan imzaları aşağıda bulunan ve Hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmiş ve mühürlemişlerdir.

20 Mayıs 1948 tarihinde Ankara'da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti:
adına
Fuad Carım

Norveç Kralığı Hükümeti:
adına
E. Krogh - Hansen

EK

A) Bu Anlaşma gereğince tayin edilecek Türk hava ulaştırma teşebbüslerine, Norveç ülkesi üzerinde transit uçuş ve teknik tevakkuf hakları ile aşağıda gösterilen yolları takiben Oslo ve Stavanger'de milletlerarası yolcu, posta ve yük almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir:

«Her iki istikamette olmak üzere, mutavassıt noktalar tarikiyle, Türkiye'den Norveç'e ve daha ilerideki memleketlere.»

B) Keza, bu Anlaşma gereğince tayin edilecek Norveç hava ulaştırma teşebbüslerine Türkiye ülkesi üzerinde transit uçuş ve teknik tevakkuf hakları ile, aşağıda gösterilen yolları takiben Ankara ve İstanbul'da milletlerarası yolcu, posta ve yük almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir:

«Her iki istikamette olmak üzere, mutavassıt noktalar tarikiyle, Norveç'ten Türkiye'ye ve daha ilerideki memleketlere.»

C) Sözleşen Taraflardan herbirinin, bir hava seferini işletmeğe başlamadan önce öteki Tarafa onun ülkesine giriş ve ülkesinden çıkış için tasarladığı yönleri bildirmesi ve bunun üzerine öteki Tarafın, kendi ülkesine giriş ve çıkış noktaları ile ülkesi üzerinde takip edilecek olan uçuş yolunu göstermesi Taraflarca kabul olunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Haşimî Ürdün Kralığı Hükümeti arasında hava ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

Kanun No: 5303

Kabul tarihi: 10/1/1949

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Haşimî Ürdün Kralığı Hükümeti arasında Ankara'da 7 Mayıs 1948 tarihinde akıt ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

11/1/1949

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Haşimî Ürdün Kralığı Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Haşimî Ürdün Kralığı Hükümeti,

Türkiye ile Ürdün arasında Hava Ulaştırmalarına dair bir Anlaşma yapmağa karar vererek,

Bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tayin etmişler ve bunlar aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

Madde — 1

Sözleşen Taraflar, ilişik Ekte sayılan milletlerarası havayollarının ve seferlerinin kurulması için, işbu Ekte gösterilen hakları birbirlerine verirler. Anılan seferlere, kendisine bu haklar verilen Sözleşen Tarafın ihtiyarına göre derhal veya daha ileri bir tarihte başlamalıdır.

Madde — 2

a) Sözleşen Taraflardan biri tarafından diğer Sözleşen Tarafa kurulması hakkı verilen her bir hava seferi, bu son Taraf, anılan seferi işletmek için bir veya birkaç hava ulaştırma teşebbüsü tayin eder etmez, işletmeye açılabilir. Bu hakkı veren sözleşen Taraf, bu maddenin (b) fıkrası ve 6 ncı madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, böylece tayin olunan hava ulaştırma teşebbüsüne veya teşebbüslerine gereken işletme müsaadesini gecikmeksizin verecektir.

b) Yukarıda anılan hakları veren Sözleşen Taraf, böylece tayin edilen hava ulaştırma teşebbüsünü veya teşebbüslerini bu Anlaşmada derpiş olunan seferlere başlamağa mezun kılmadan önce, kendilerinden, ülkesinde yürürlükte bulunan kanun ve nizamlar gereğince hıviyetlerini tesbit edici mahiyette her türlü vesikalar vermelerini isteyebilecektir.

c) İlgili Hükümetlerce tâyin olunabilecek bazı bölgelerde milletlerarası bir hava seferinin kurulması, yetkili askeri makamların tasvibine sunulacaktır.

Madde — 3

a) Sözleşen Taraflardan herbiri, öteki Taraf hava ulaştırma teşebbüslerinin, kendi hava alanlarını kullanmaları ve başka kolaylıklardan faydalanmaları karşılığı olarak alacağı veya alınmasına müsaade edeceği harçların, milletlerarası benzer seferlerde kullınılan kendi millî uçaklarınca anılan hava alanlarını kullanma ve kolaylıklardan faydalanma karşılığı olarak ödenecek harçlardan daha yüksek olmamasını kabul eder.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine, öteki Sözleşen Tarafa tâyin edilen hava ulaştırma teşebbüsü tarafından, veya böyle bir teşebbüs hesabına, ithal edilip munhasıran, bu teşebbüs uçakları tarafından kullanılacak yakıtlar, makine yağları ve yedek parçalar, gümrük resimleri, muayene ücretleri veya diğer millî resim ve harçların alınması hususunda millî hava ulaştırma teşebbüslerine veya en ziyade müsaadeye mazhar millet hava ulaştırma teşebbüslerine uygulanan işlemde faydalanacaklardır.

c) Ekte tarif edilen havayollarını ve seferlerini işletmeye izni Sözleşen Tarafın hava ulaştırma teşebbüslerine ait sivil uçaklarda bulunan yakıtlar, makine yağları, yedek parçalar, mütat teçhizat ve uçak kumanyası, anılan uçaklar tarafından öteki Sözleşen Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlar esnasında kullanılsa veya sarfedilse bile, bu Taraf ülkesine giriş veya bu ülkeden çıkışta gümrük resimleri, muayene ücretleri veya diğer benzer resimlerden muaf tutulacaklardır.

Madde — 4

Sözleşen Taraflardan birinin verdiği veya muteber tanıdığı ve henüz müddeti geçmemiş hava seyrüsefer şahadetnameleri, uçuşa elverişlilik bröveleri ve lisanslar, Ekte gösterilen havayollarının ve seferlerinin işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafa da muteber tanınacaktır.

Ancak, Sözleşen Taraflardan herbiri, kendi uyruklarına diğer bir Devlet tarafından verilmiş olan uçuşa elverişlilik brövelerini ve lisansları, kendi ülkesi üzerinde yapılacak uçuşlar için muteber tanımak hakkını muhafaza eder.

Madde — 5

a) Sözleşen Taraflardan birinin, milletlerarası hava seyrüseferinde kullanılan uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya anılan uçakların kendi ülkesi sınırları içinde buldukları müddetçe işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamlar, öteki Taraf hava ulaştırma teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

b) Yolcular, mürettebat ve uçakla mal gönderenler, gerek şahsan gerekse kendi nam ve hesaplarına hareket eden bir üçüncü şahıs vasıtasıyla, Sözleşen Taraflardan her birinin ülkesinde, giriş, çıkış formaliteleri, göç, pasaport ve karantina işlerine mütaallik bulunanlar gibi yolcular, mürettebat ve malların memlekete giriş, memlekette kalış ve memleketten çıkışını tanzim eden kanun ve nizamlara riayetle mükellef olacaklardır.

Madde — 6

Sözleşen Taraflardan her biri, öteki Tarafa tâyin edilen bir hava ulaştırma teşebbüsü mülkiyetinin esaslı kısmının ve fiilî murakabesinin bu son Taraf uyruklarının elinde bulunduğu kanaat getirmediği hallerde veya bu teşebbüs, ülkesi üzerinde faaliyette bulunduğu Devletin kanun ve nizamlarına, yukardaki 5 inci maddede işaret olunduğu şekilde riayet etmediği veya bu Anlaşmanın kendisine yüklediği vebeleri yerine getirmedeği takdirde bu teşebbüse işletme müsaadesi vermeyi reddetmek veya verilmiş olan müsaadeyi geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde — 7

Bu Anlaşma ve buna dayanarak yapılacak bütün mukaveleler Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 8

Sözleşen Taraflardan biri, bu Anlaşma Eki hükümlerinden herhangi birinin değiştirilmesini arzu ettiği hallerde, her iki Sözleşen Taraf yetkili makamlarının bu maksatla birbirleriyle danışmalarını istiyebilecek ve bu danışma, istek tarihinden itibaren sayılmak üzere 60 günlük bir süre içinde başlayacaktır. Anılan makamların kararlaştırdıkları

her değişiklik, diplomatik nota teatisi suretiyle teyit edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

Genel mahiyette çok taraflı bir Havacılık Sözleşmesi her iki Sözleşen Taraf için yürürlüğe girdiği takdirde, Taraflar bu Anlaşma ve Eki hükümlerinin anılan Sözleşme hükümleri ile uygunluğunu sağlamak maksadiyle danışacaklardır.

Madde — 9

a) Sözleşen Taraflar, bu Anlaşmanın veya Ekinin yorumlanmasına ve uygulanmasına mütaallik olup, karşılıklı görüşme yolu ile halledilemeyen her hangi bir uyuşmazlığı hakeme sunmayı kabul ederler.

b) Böyle bir uyuşmazlık, 7 Aralık 1944 te Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine arz olunacaktır.

c) Bununla beraber Sözleşen Taraflar, aralarında anlaşarak uyuşmazlığı bir Hakem Mahkemesine yahut tâyin edecekleri herhangi bir şahıs veya teşekküle sunarak da halledilebilirler.

d) Sözleşen Taraflar verilecek hükme riayet etmeyi taahhüt ederler.

Madde — 10

«Ülke» tâbiri, 7 Aralık 1944 te Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 2 nci maddesinde derptiş olunan mânâyı ifade edecektir.

Yukardaki hüküm, metinde aykırı bir kayıt bulunmadığı takdirde, bu Anlaşma ve Eki için muteber sayılacaktır.

Madde — 11

Sözleşen Taraflardan herbiri, bu Anlaşmaya son vermek istediğini öteki Tarafa nota ile bildirebilir. Böyle bir son verme, Tarafların Anlaşması ile, müddetin son bulmasından önce iptal edilmedikçe, notanın öteki Tarafa alınması tarihinden 12 ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde — 12

Tasdiknameler mümkün olan en kısa zamanda Amman'da teati edilecektir. Anlaşma, tasdiknamelerin teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir. Yukardakileri tasdiklam, imzaları aşağıda bulunan ve Hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler bu Anlaşmayı imza etmiş ve mühürlemişlerdir.

7 Mayıs 1948 tarihinde Ankara'da Türkçe ve Arapça ikişer nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
İmza
Fuad Carım

Ürdün Haşimî Kiralığı Hükümeti
adına
İmza
Ömer Zeki El Afyonî

EK

1 — Bu Anlaşma ve Eki gereğince mezun kılınmış olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti hava ulaştırma teşebbüslerine, Ürdün toprakları üzerinden inmeden geçmek ve bu topraklara ticari olmıyan sebeplerle inmek hakkı ile aşağıda gösterilen yollar üzerinde milletlerarası yolcu, yük ve posta almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir:

Her iki istikamette olmak üzere, Türkiye'de ve diğer yurtlar topraklarında, mütavassıt noktalar tarikiyle veya doğrudan doğruya, Ankara'dan Amman ve Akabe'ye ve daha ilerdeki memleketlere,

2 — Bu Anlaşma ve Eki gereğince mezun kılınmış olan Ürdün Haşimî Kiralığı Hükümeti hava ulaştırma teşebbüslerine, Türk toprakları üzerinden inmeden geçmek ve bu topraklara ticari olmıyan sebeplerle inmek hakkı ile aşağıda gösterilen yollar üzerinde milletlerarası yolcu, yük ve posta almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir:

Her iki istikamette olmak üzere, Ürdün'de ve diğer yurtlar topraklarında, mütavassıt noktalar tarikiyle veya doğrudan doğruya, Amman'dan Ankara - İstanbul'a ve daha ilerdeki memleketlere,

3 — Bu Anlaşma ve Ekine mevzu olan hava seferlerinin kurulması ve işletilmesinde aşağıdaki prensipler uygulanacaktır:

a) İmkân nispetinde düşük ve salim ekonomik prensiplerde bağdaşan tarifeler uygulanması suretiyle hava yolculuğunun, insanlığın genel refahı bakımından arzettiği faydaların yapılmasının en geniş şekilde teşvik ve tahriki, hava yolculuğunun milletler arasında dostça anlayış ve iyi ni-

yetin gelişmesi vasıtası olarak teşviki ve aynı zamanda bu yeni ulaştırma vasıtasının, iki memleketin müşterek refahı bakımından arzettiği çok sayıda her türlü faydaların sağlanması şayanı arzudur.

b) Seyahat eden kimselere sağlanmış bulunan hava ulaştırma kolaylıkları, hâkin bu gibi ulaştırmalara olan ihtiyaçları ile sıkı surette münasebette olmalıdır.

c) Her iki memleketin hava ulaştırma teşebbüsleri için, işbu Anlaşma ve Ekine mevzu olan ve karşılıklı ülkeler arasında mevcut yol veya yollardan herhangi birini takiben hava seferleri kurulması hususunda müsaite ve eşit imkânlar mevcut olmalıdır.

d) Bu Anlaşma Ekine yazılı uzak kurye seferlerinin Sözleşen Taraflar hava ulaştırma teşebbüslerince işletilmesinde, karşı Taraf hava ulaştırma teşebbüslerinin menfaatleri, işbu Tarafın aynı yollar üzerinde kusmen veya tamamen kurmuş bulunduğu seferleri haksız zararlara uğratmamak maksadıyla, gözönünde tutulacaktır.

e) Sözleşen Taraflar, bu Anlaşma Ekine uygun olarak tayin olunan hava ulaştırma teşebbüsleri tarafından yapılacak seferler hacminin her şeyden önce, adı geçen teşebbüsün milliyetini taşıdığı memleket ile ulaştırmanın nihai hedefi olan memleket arasındaki ulaştırma ihtiyaçlarına uygun bulunmasını kabul ederler.

f) Sözleşen Taraflar, tarife ücretlerinin, idareli işletme, mâkul kâr haddi, seferin ve sürat ve rahat bakımından uçakların hususiyetlerindeki farkları da içine alan bütün ilgili âmilleri ve aynı zamanda aynı yol üzerinde sefer yapan diğer hava ulaştırma teşebbüslerince tatbik edilen tarife ücretlerini gözönünde tutarak mâkul bir esas dâhilinde tesbit etmeyi kabul ederler.

4 — Bu hatlar üzerinde, bu Anlaşma ve Ekine mevzu olan yolların bir veya bir kaç noktasından üçüncü memleketlere veya üçüncü memleketlerden adı geçen yolların bir veya bir kaç noktasına yapılacak millîlerarası ulaştırma, yükleme ve boşaltma hakkı Sözleşen Taraflarca

kabul olunan muntazam inkişaf genel prensiplerine ve hacim uygunluğu genel prensiplerine:

- Mense ve mahreç memleketler arasındaki ulaştırma isteklerine,
- Uzak kurye seferleri işletmesi ihtiyaçlarına,
- Mahallî ve mintakavi seferler gözönünde tutularak geçilecek bölgelerde mevcut ulaştırma isteklerine uygun olarak kullanılacaktır.

5 — Sözleşen Taraflar aşağıdaki hususları aralarında kararlaştırmışlardır:

a) Taraflardan birinin hava ulaştırma teşebbüsleri öteki Taraf ülkesinin herhangi iki noktası arasında kira veya ivaz karşılığında sefer yapmayacaklardır.

b) Hava ulaştırma teşebbüsleri, uçak hacmi ve iki Devlet arasındaki ulaştırmaların hakkaniyete uygun bir şekilde taksimi hususunda her iki Devlet yetkili havacılık idareleri arasında bir anlaşmaya varılıncaya kadar karşılıklı ülkeleri arasında ve tesbit edilen yollar üzerinde kira veya ivaz karşılığı seferlere başlamayacaklardır.

c) Bu Anlaşma ile Ekinin hiç bir kısmı, Sözleşen Taraflardan birine veya onun Hava Ulaştırma teşebbüslerine hususi haklar sağlayacak ve benzer hakların diğer herhangi bir Devletin hava ulaştırma teşebbüslerine tanınmasını önleyecek şekilde veya farklı işlem doğurur mahiyette sayılmıyacak ve bu yolda yorumlanmayacaktır.

6 — Sözleşen Taraflardan herbirinin, bir hava seferini işletmeğe başlamadan önce öteki Tarafa, onun ülkesine giriş ve ülkesinden çıkış için tasarladığı yönleri bildirmesi ve bunun üzerine öteki Tarafın kendi ülkesine giriş ve çıkış noktaları ile ülkesi üzerinde takip edilecek olan uçuş yolunu göstermesi Taraflarca kabul olunmuştur.

İmza

Fuat Carım

İmza

Ömer Zeki El Afyoni

T. C.

BAŞBAKANLIK

Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü

Özet No: 1/17-188

G. No: 6-119

13/1/1949

Cumhurbaşkanlığı Yüce Katına

Açık bulunan Devlet Bakanlığına Mardin Milletvekili Ali Rıza Erten'in tayıni Yüksek tasviplerine arz olunur.

Başbakan

HASAN SAKA

TÜRKİYE
CUMHURBAŞKANLIĞI
4-31

13/1/1949

Başbakanlığa

13/1/1949 tarih ve 1/17-188/6-119 sayılı yazı karşılığıdır:

Açık bulunan Devlet Bakanlığına Mardin Milletvekili Ali Rıza Erten'in tayıni muvafıktır

CUMHURBAŞKANI
İSMET İNÖNÜ

